

ISSN (Print): 2304–5809
ISSN (Online): 2313–2167

Науковий журнал
«МОЛОДИЙ ВЧЕНИЙ»

№ 11 (51) листопад, 2017 р.

Редакційна колегія журналу

Базалій Валерій Васильович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Балашова Галина Станіславівна – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Гриценко Дмитро Сергійович – кандидат технічних наук (Україна)
Змерзлий Борис Володимирович – доктор історичних наук (Україна)
Іртищеза Інна Олександрівна – доктор економічних наук (Україна)
Коковіхін Сергій Васильович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Лавриненко Юрій Олександрович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Лебедева Надія Анатоліївна – доктор філософії в галузі культурології (Україна)
Морозенко Дмитро Володимирович – доктор ветеринарних наук (Україна)
Наумкіна Світлана Михайлівна – доктор політичних наук (Україна)
Нетюхайло Лілія Григорівна – доктор медичних наук (Україна)
Пекліна Галина Петрівна – доктор медичних наук (Україна)
Писаренко Павло Володимирович – доктор сільськогосподарських наук (Україна)
Романенкова Юлія Вікторівна – доктор мистецтвознавства (Україна)
Севостьянова Наталія Іларіонівна – кандидат юридичних наук (Україна)
Стратонов Василь Миколайович – доктор юридичних наук (Україна)
Шаванов Сергій Валентинович – кандидат психологічних наук (Україна)
Шайко-Шайковський Олександр Геннадійович – доктор технічних наук (Україна)
Шапошников Костянтин Сергійович – доктор економічних наук (Україна)
Шапошникова Ірина Василівна – доктор соціологічних наук (Україна)
Шепель Юрій Олександрович – доктор філологічних наук (Україна)
Шерман Михайло Ісаакович – доктор педагогічних наук (Україна)
Шипота Галина Євгенівна – кандидат педагогічних наук (Україна)
Яковлев Денис Вікторович – доктор політичних наук (Україна)

Міжнародна наукова рада

Arkadiusz Adamczyk – Professor, dr hab. in Humanities (Poland)
Giorgi Kvinikadze – PhD in Geography, Associate Professor (Georgia)
Janusz Wielki – Professor, dr hab. in Economics, Engineer (Poland)
Inessa Sytnik – Professor, dr hab. in Economics (Poland)
Вікторова Інна Анатоліївна – доктор медичних наук (Росія)
Глуценко Олеся Анатоліївна – доктор філологічних наук (Росія)
Дмитрієв Олександр Миколайович – кандидат історичних наук (Росія)
Марусенко Ірина Михайлівна – доктор медичних наук (Росія)
Швецова Вікторія Михайлівна – кандидат філологічних наук (Росія)
Яригіна Ірина Зотовна – доктор економічних наук (Росія)

Повний бібліографічний опис всіх статей журналу представлено у:
Національній бібліотеці України імені В.В. Вернадського,
Науковій електронній бібліотеці Elibrary.ru, Polish Scholarly Bibliography

Журнал включено до міжнародних каталогів наукових видань і наукометричних баз:
РИНЦ, ScholarGoogle, OAJI, CiteFactor, Research Bible, Index Copernicus.
Index Copernicus (IC™ Value): 4.11 (2013); 5.77 (2014); 43.69 (2015)

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації – серія КВ № 18987-7777Р від 05.06.2012 р.,
видане Державною реєстраційною службою України.

Обкладинка журналу присвячена одному із найстаріших навчальних закладів Півдня України – Херсонському державному університету, який відзначає перше 100-річчя свого заснування. Свій родовід ХДУ веде від Дертського (Юр'ївського) університету, його невеличкого вчительського інституту, який у часи Першої Світової війни був евакуйований до Херсона з естонського міста Тарту. Це було у далекому 1917-му році. 100 років для навчального закладу – це унікальна дата, яка примножує мудрість і досвід, дає натхнення і нові стимули для подальшого розвитку.

Відповідальність за зміст, добір та викладення фактів у статтях несуть автори. Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. Матеріали публікуються в авторській редакції. Передрукування матеріалів, опублікованих в журналі, дозволено тільки зі згоди автора та редакції журналу.

ЗМІСТ

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Коваль Т.В. Психолого-педагогічні особливості використання музичного фольклору в навчально-виховній роботі з молодшими школярами.....	329
Кодлюк Я.П. Якісні характеристики сучасної початкової освіти.....	334
Коленко А.В. Теоретико-методологічні засади методики викладання предмету «Сценічна мова» в творчих навчальних закладах України та світу.....	339
Комаренко Н.М., Тилик І.В. Інтерпретаційно-творчі аспекти концертмейстерської діяльності у диригентсько-хоровому класі.....	344
Літвінчук С.Б., Тайхриб К.А. Інноваційні підходи до проектування цілей навчання у вищій школі.....	349
Ма Мін Формування усномовленнєвої компетентності китайського діалогічного мовлення відповідно до типів діалогічної взаємодії та етапів навчання на середньому рівні мовного ВУЗу.....	353
Матюшинець Я.В. Ідеї розвивального середовища для дітей дошкільного віку на шпальтах часопису «Вільна українська школа» (1917–1919).....	357
Машовець М.А., Науменко М.С. Міжособистісне спілкування в сім'ї як показник щасливого буття дитини.....	362
Микитин І.Я. Лінгвокультурологічний аспект у викладанні української мови як іноземної для студентів-медиків: теорія і практика.....	366
Муромець В.Г. Індивідуалізація розвитку загальних компетентностей здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у Північній Ірландії.....	370
Наконечна А.О. Теоретичні засади структурування змісту самостійної навчальної діяльності майбутніх перекладачів у США.....	374
Нарожна Н.І. Шляхи формування творчої особистості в класі хорового диригування.....	378
Нарожна Н.І. Мистецька освіта: теоретичні основи методики викладання.....	382
Нарожна Н.І., Виноградча Д.В., Лебедкіна І.Є. Деякі аспекти проведення занять хорового класу в контексті дисципліни «Методика викладання фаху».....	385
Огарь Ю.В. Узагальнення і систематизація знань з фонетики учнів загальноосвітніх навчальних закладів на засадах особистісно орієнтованого підходу.....	391
Павленко М.С. Педагогічні умови розвитку професійної мобільності вчителів-словесників у міжкурсовий період підвищення кваліфікації.....	396
Палагнюк Т.В., Кожокар М.В., Цибанюк О.О., Гнесь Н.О. Зміст та особливості виховання особистості в єврейських етнічних товариствах Чернівецького університету (1875–1939 роки).....	400
Паламар С.П., Кондратюк С.Г. Вплив ціннісних орієнтацій на формування особистості сучасної молоді.....	404
Предиткевич О.С. Визначення готовності командирів військових підрозділів до педагогічної фасилітації.....	408
Radzievskaya O.V. Professional socialization of foreign language teachers as psycho-pedagogical problem.....	412
Синельников І.Г., Синельникова В.В. Сучасні інформаційні технології в системі формування фахових компетенцій керівника фольклорного колективу.....	415
Синельников І.Г. Мистецька поліпрофесійність як детермінанта підготовки керівника фольклорного колективу у музичних вишах України.....	418
Січкач А.Д. Стратегія діяльнісного підходу до підготовки фахівців з дошкільної освіти.....	422
Смірнов С.В. Особливості організації військового менторингу з деякими рекомендаціями для військового керівництва.....	426
Смолікевич Н.Р. Педагогічні теорії фасилітації процесу адаптації іноземних студентів до університетського середовища.....	430
Стельмах Н.В. Формування гуманних відносин дошкільників засобами ігрової діяльності.....	436
Султанова Н.В. Організаційні засади навчально-виховної роботи в школах-інтернатах в Україні (60-ті роки ХХ століття).....	440
Тимофеев В.А. Мотивація вивчення іноземних мов на мовних курсах у контексті імерсійного методу.....	444

Трима К.А. Специфіка інтернаціоналізації як критерію оцінювання якості освіти.....448	Yuzyk O.P., Bilanych H.P. Application of the special course on the methodology of the use of application software in the process of study of musical art in the system of postgraduate pedagogical education as a way to the professional advancement of modern teacher..... 478
Хабюк А.Я. Інтеграція технологій при навчанні природничо-математичних дисциплін у ВНЗ.....452	Язык О.І. Комунікаційний простір навчального закладу в парадигмі особистісно орієнтованої освіти.....483
Холмакова Ю.В. Мотивація до вивчення іноземних мов.....457	Яковлева В.А. Застосування ділових ігор в навчальному процесі у майбутніх бакалаврів соціальної педагогіки.....488
Хомич О.О. Особливості навчання учнів початкових шкіл Канади.....460	Ярошевська Л.В. Вокально-хорове виконавство як засіб формування національної свідомості майбутнього вчителя музичного мистецтва.....491
Цибанюк О.О., Курнишев Ю.А. Диференціація предмету «Фізичне виховання» як один із шляхів реформування програмно-методичного забезпечення системи фізичного виховання і спорту школярів Румунії.....465	
Чабаненко Н.А., Несмашна Л.Ю., Сабрі С.С. Формування толерантності студентів як педагогічна застава у вищих навчальних закладах України..... 470	
Чорна І.І. Зміст професійної мобільності майбутніх економістів.....474	

CONTENTS

PEDAGOGICAL SCIENCES

Koval T.V. Psychological and pedagogical features of using a musical folklore in educational work with young schoolchildren.....	329	Ohar Yu.V. Generalization and systemization knowledge of fonetics on the personally oriented approaches.....	391
Kodliuk Y.P. Qualitative characteristics of modern primary education.....	334	Pavlenko M.S. Pedagogical conditions of development of professional mobility of teachers-writers in intercurrent period of increase of qualifications.....	396
Kolenko A.V. Theoretical and methodological basics of teaching stage speech in Ukrainian higher education of liberal arts.....	339	Palagnyuk T.V., Kozhokar M.V., Tsybanyuk A.A., Gnes N.A. Contents and features of education of personality in Jewish ethnic societies of the Chernivtsi University (1875–1939).....	400
Komarenko N.M., Tylyk I.V. Interpretational and creative aspects of concertmaster's practice in a conductor and choral class.....	344	Palamar S.P., Kondratiuk S.G. The influence of value orientation on the formation of personality of modern youth.....	404
Litvinchuk S.B., Taikhryb K.A. Innovation approach to the problem of the aim formation in high school.....	349	Preditkevich O.S. Determination of readiness military commanders to pedagogical facilitation.....	408
Ma Min Formation of the oral competence of the Chinese dialogical speech in accordance with the types of dialogical interaction and stages of teaching at the intermediate level of higher educational establishment.....	353	Radzievskaya O.V. Professional socialization of foreign language teachers as psycho-pedagogical problem.....	412
Matiushynets Ya.V. Idea of the developing environment for preschool children on the pages of the magazine «Vilna Ukrainska Shkola» (1917–1919).....	357	Sinelnikov I.H., Sinelnikova V.V. Modern information technologies in the system of forming professional competencies of folk group director.....	415
Mashovets M.A., Naumenko M.S. Friendly communication in a family as an indicator of happy boutique of children.....	362	Sinelnikov I.H. Artistic polyprofessionality as a determinant of folk group director training in music universities of Ukraine.....	418
Mykytyn I.Ya. Cultural linguistics aspect in teaching of Ukrainian as a foreign language to medical students: theory and practice.....	366	Sichkar A.D. Strategy of activity approach to preparation specialists of preschool education.....	422
Muromets V.H. Individualizing for the development of generic competencies of the PhD students of higher education in Northern Ireland.....	370	Smirnov S.V. Features of organization the army mentorship are with some recommendations for military guidance.....	426
Nakonechna A.O. Theoretical foundations of structuring the content of self-instruction of future translators in the USA.....	374	Smolikevych N.R. Pedagogical theories of facilitation of foreign students' adaptation to the university environment.....	430
Narozhna N.I. The ways of building a creative personality at the lessons of choir conducting.....	378	Stelmach N.V. Formation of preschool children's relations by the means of a game.....	436
Narozhna N.I. Artistic formation: theoretical basis for teaching methodology.....	382	Sultanova N.V. Organizational principles of the educational work in boarding schools in Ukraine (in the 60-ies of XX century).....	440
Narozhna N.I., Vynohradcha D.V., Lebedkina I.Y. Issues of choir class lessons in the context of the course «Methodology of main specialization teaching».....	385	Timofeev V.A. Motivation of learning foreign languages by course students in the context of the immersion method.....	444
		Tryma K.A. Internationalization as a factor for quality development of higher education.....	448

Khabiuk A.Y. Integration of technologies in education of natural and mathematical disciplines in higher education.....	452	Yuzyk O.P., Bilanych H.P. Application of the special course on the methodology of the use of application software in the process of study of musical art in the system of postgraduate pedagogical education as a way to the professional advancement of modern teacher.....	478
Kholmakova I.V. Motivation for learning foreign languages.....	457	Yazykov A.I. Communication space of educational institution in the paradigm of personally oriented education.....	483
Khomych O.A. Peculiarities of teaching elementary students schools in Canada.....	460	Yakovleva V.A. The use of business girls in the employment process in the future bachelors of social pedagogy.....	488
Tsybanyuk A.A., Kurnishev Yu.A. Differentiation to the subject «Physical Education» as one of the ways of reforming software and methodological providing of the physical education and sports of schools of Romania.....	465	Yaroshevskaya L.V. Vocal and choral performance as a method of national consciousness forming of future music art teacher.....	491
Chabanenko N.A., Nesmeshna L.Yu., Sabri S.S. Formation of tolerance of students as a pedagogical bail in higher educational institutions of Ukraine.....	470		
Chorna I.I. The content of professional mobility of future economies.....	474		

СТРАТЕГІЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ ДО ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Січкара А.Д.

Київський університет імені Бориса Грінченка

У статті за результатами теоретичного аналізу й вивчення перспективного досвіду викладання педагогіки висвітлено сутність діяльнісного підходу до навчання студентів педагогічних спеціальностей в освітньому процесі вищого навчального закладу. Обґрунтовано взаємозв'язок та взаємообумовленість діяльнісного і компетентнісного підходів спільною метою та діяльністю. Розкрито значення професійно-пізнавальної діяльності студентів для набуття індивідуального досвіду як єдності пізнавального досвіду та досвіду перетворення. Визначено та схарактеризовано складові діяльнісної позиції студента в процесі навчання. Висвітлено шляхи впровадження діяльнісної стратегії до навчання студентів (на прикладі інтегрованого курсу «Педагогіка»); сутність і складові загальної та професійної компетентності фахівців з дошкільної освіти. Презентовано колективний проект «Педагогічні персоналії на тлі епох» (мета, структура, змістове наповнення).

Ключові слова: діяльність, діяльнісний підхід, компетентнісний підхід, компетентності, колективний проект, професійні компетентності, професійно-навчальна діяльність, суб'єкт діяльності, фахівець з дошкільної освіти.

Постановка проблеми. Модернізація системи освіти в Україні актуалізує спрямованість освітнього процесу на визнання пріоритету розвитку і саморозвитку особистості як суб'єкта діяльності, формування першорядних компетентностей, здатності до самоосвіти і командної роботи; успішну інтеграцію в соціум і професійну самореалізацію. Зміна освітньої парадигми, зумовлює необхідність врахування стратегії діяльнісного підходу до підготовки фахівців з дошкільної освіти.

Окреслена вище проблема досліджувалася українськими вченими в різних аспектах: сутність, взаємозв'язок діяльнісного і компетентнісного підходів до організації педагогічного процесу у вищій школі (І.Д. Бех); формування дослідницької компетентності вчителя початкової школи (О.А. Венгловська); обґрунтування діялісно-орієнтованих методологічних засад педагогічного професіоналізму (Н.В. Гузій); формування дослідницької культури магістрів з дошкільної освіти (Г.І. Іванюк); генеза діяльнісного підходу до навчання і виховання дітей дошкільного віку (Г.І. Іванюк, А.Д. Січкара); підготовка вихователів дітей дошкільного віку до організації освітнього процесу на діялісних засадах (А.Д. Січкара). Незважаючи на широкий спектр досліджень з означеної проблеми, питання підготовки фахівців з дошкільної освіти на засадах діялісного підходу залишається малодослідженим.

Мета статті – з'ясування та висвітлення сутності стратегії діялісного підходу до навчання фахівців з дошкільної освіти.

Розкриття сутності діялісного підходу до навчання, як психолого-педагогічного явища. Вивчення та аналіз наукових джерел дає можливість з'ясувати наявність неоднозначного тлумачення сутності діялісного підходу до навчання в працях сучасних українських і зарубіжних науковців.

З огляду на проблему дослідження інтерес становить розкриття українським ученим І. Д. Бехом сутності взаємозв'язку діялісного і компетентнісного підходів до організації педагогічного процесу у вищій школі. Розглядаючи знання і як

результат мислення (відображення навколишньої дійсності), і як процес його здобуття (способи мисленнєвих дій), І. Д. Бех пов'язує теоретичне знання, перш за все, з узагальненим способом діяльності, а не зі словесною оболонкою. Взаємозв'язок діялісного й компетентнісного підходів науковець розглядає з позиції цілісного процесу, аргументуючи це тим, що неможливо досягти формування компетентності особистості без її діяльності, оскільки компетентність набувається й проявляється в діяльності. Вчений наголошує, що компетентнісний підхід має реалізуватися у синтезі з діялісним. Кінцева мета діялісного і компетентнісного підходів, на думку І. Б. Бега, взаємозумовлена. Визначаючи кінцеву мету діялісного підходу до процесу навчання як «перетворення того, хто навчається, у суб'єкт учіння», учений зазначає, що компетентнісний підхід забезпечує «несуперечливу трансформацію суб'єкта учіння на суб'єкт практичної діяльності як цілеспрямованого перетворення дійсності» [1, с. 6].

І. Д. Бех вказує на значення професійно-пізнавальної діяльності студентів для набуття індивідуального «досвіду діяння», як єдності пізнавального досвіду і досвіду перетворення. Набуття студентами досвіду «діяння», на думку вченого, буде успішним, коли викладач здійснюватиме управління не лише індивідуально виконуваною професійно-навчальною діяльністю студентів, а й залучатиме їх до різних видів спільної професійно-навчальної діяльності [1, с. 7].

Суголосними зазначеній позиції є погляди Г. І. Іванюк, яка компетентнісний підхід розглядає в контексті різних форм діяльності, інтерпретації їх задля створення умов проектування й реалізації особистістю власної освітньої траєкторії [7, с. 105].

В. С. Біскул вказує на необхідність впровадження у вищому навчальному закладі «практично-зорієнтованого процесу трансляції комплексу знань, вмінь, навичок», засвоєння яких студентами відбувається «завдячуючи їхній активній практичній діяльності» [2, с. 63].

Розкриваючи сутність діялісного підходу А. А. Реан наголошує на важливості визнання

його як основної парадигми теорії навчання. Бачення науковця базуються на тому, що діяльнісний підхід «орієнтує не на зміст готових структур свідомості, а на процес, у результаті якого вони виникають і, як наслідок, приводять до глибшого розуміння їх природи» [8, с. 175]. Б. А. Сусь та М. І. Шут визначають сутність діяльнісного підходу, згідно з якою на перше місце виходить навчання умінь, або навчання через уміння. Це навчання відбувається через продуктивну діяльність, тобто через безпосередню участь того, хто навчається, у суспільно-корисній роботі. Діяльнісний підхід у навчальному процесі розглядається як ефективний спосіб забезпечення набуття знань, що позначені дієвістю і є основою компетентності особистості [10, с. 5–8].

На наш погляд, найбільш повним є визначення сутності діяльнісного підходу до навчання І. О. Зимньої, згідно з яким засвоєння знань відбувається одночасно з засвоєнням способу дій із ними. Будь-яке навчання основам наук, на думку науковця, водночас є навчанням специфічних для них розумових дій, а формування розумової дії неможливе без засвоєння певних знань. Відповідно «знати» – означає здійснювати певну діяльність, пов'язану з цими знаннями. Таким чином, знання стають не метою навчання, а його засобом [5, с. 24–26].

Шляхи впровадження діяльнісної стратегії до навчання студентів (на прикладі інтегрованого курсу «Педагогіка»). Модернізація вищої педагогічної освіти, інтеграція системи освіти України до європейського освітнього простору обумовлює необхідність підготовки конкурентоспроможних фахівців з дошкільної освіти, спонукає вносити корективи щодо змісту, форм, методів організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі з урахуванням діяльнісних засад.

Інтегрована навчальна дисципліна «Педагогіка» є дисципліною, що входить до обов'язкової частини навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності 012 дошкільна освіта I-й освітній рівень (бакалаврський).

Зміст перших двох модулів «Історико-педагогічні студії західноєвропейської та української освіти», «Становлення та розвиток дошкільної педагогіки в історичній ретроспективі» спрямований на засвоєння досвіду педагогів попередніх поколінь. Діяльнісний підхід до навчання створює сприятливі умови для формування загальної та професійної компетентності.

Складниками загальної компетентності є: соціальна (здатність і готовність самостійно здобувати знання та застосовувати їх у професійній діяльності); інформаційна (здатність та готовність відбирати необхідні теоретичні джерела та матеріали із проблем розвитку різних педагогічних явищ та феноменів; аналізувати педагогічні явища та процеси, пояснювати їх сутність, аргументуючи власну точку зору з позиції науки, використовувати здобуту інформацію у навчальній, дослідницькій та майбутній професійній діяльності); комунікативна (готовність до формулювання особистих думок та ідей, здатність і готовність до навчальної взаємодії в парі, групі, колективі); самоосвітня (виокремлювати, узагальнювати, характеризувати передумови, чинники, суперечності розвитку дошкільної освіти з дотриманням

історичної реконструкції, впроваджувати у практику сучасних дошкільних навчальних закладів прогресивні педагогічні ідеї минулого).

Професійна компетентність включає такі складові: освітня (здатність і готовність до аналізу, порівняння, систематизації, узагальнення педагогічних ідей та систем, виявлення продуктивних ідей педагогіки минулого, що можуть бути адаптовані в сучасний освітній процес ДНЗ), дидактична (здатність і готовність до історичної реконструкції педагогічних ідей і продуктивного досвіду минулого, творчого використання сучасного перспективного педагогічного досвіду), рефлексивна (готовність до творення власного педагогічного досвіду).

Реалізація стратегії діяльнісного підходу до фахової підготовки вихователів дошкільних навчальних закладів в курсі вивчення «Педагогіки» передбачає переорієнтацію навчання з традиційного засвоєння і запам'ятовування готових знань на процес їх здобування; залучення студентів до різних форм колективної професійно-навчальної діяльності, що підвищує мотивацію суб'єктів пізнання; формування діяльнісної позиції студента.

Діяльнісну позицію студента характеризує: 1) наявність стійкої навчальної мотивації; 2) здатність формулювати мету та визначати шляхи і засоби її досягнення; 3) володіння предметними та мисленнєвими діями, які дозволяють вирішувати навчальні завдання; 4) здатність до самоконтролю та самооцінки результатів навчальної діяльності.

Як засвідчує досвід, дієвими є такі методи і форми роботи зі студентами як: екскурсії, есе, міні-проекти, колективні наукові проекти, аукціон студентських наукових проєктів.

Характеристика колективного проєкту «Педагогічні персоналії на тлі епох» (інформаційний ресурс <http://project-2016.ucoz.net>). Пропонований сайт створений для педагогів-практиків з метою підвищення їхньої інформаційної компетентності задля впровадження у роботі з дітьми кращих взірців історико-педагогічних напрацювань.

Для створення інформаційного ресурсу обрали постаті педагогів, діяльність яких припадає на кінець XIX–XX ст. Цей період в історико-педагогічній думці характеризується новаторством, педагогічними, творчими знахідками українських науковців, педагогів практиків на етапі творення української держави. При підборі персоналії для інформаційного сайту (О.І. Дорошенко, Т.Г. Лубенець, Н.Д. Лубенець, С.Ф. Русова, В.О. Сухомлинський, К.О. Толмачевська) надано перевагу тим, які своєю діяльністю, світоглядною позицією впливали на розвиток освіти, у спадщині яких є те життєдайне джерело, що може пульсувати й ривитися в сьогоденні.

Структура сайту включає такі складові:

– «Життєпис педагога» – у цій рубриці подано особистісну історію персоналії, її основні життєві віхи, хронологію подій, що впливали на визначення траєкторії життєвого і професійного шляху.

– «Портретна галерея» – представлена світлинами, у яких віддзеркалюється епоха, емоції, переживання подій, знакові моменти життя особистості.

– «Педагогічна діяльність» – пропонує рубрика презентує основні напрями діяльності

педагогів, їхній внесок у розробку організаційно-педагогічних засад дошкільного виховання та початкової школи.

– «Ключові ідеї» – матеріали цієї рубрики стануть у нагоді вихователям, оскільки вони зможуть збагатити їхню професійну скарбничку висловлюваннями педагогів про різні аспекти виховання дітей.

– «Бібліографія» – у цій рубриці подано публікації, що систематизовано за групами: 1) публікації педагогів означеного періоду про різні напрями виховання дітей; 2) публікації сучасних педагогів, які вивчали теоретико-практичну спадщину тих чи інших персоналій. Значущими у цій рубриці є систематизовані матеріали із фондів архівів та першоджерела, що уможливають рефлексію та нове прочитання ідей.

– «ДНЗ, що реалізують ідеї педагога» – у цій рубриці презентовано досвід роботи ДНЗ та ШДС України, які реалізують у своїй діяльності педагогічні надбання Т.Г. Лубенця, С.Ф. Русової, В.О. Сухомлинського з урахуванням вимог сьогодення.

– Практичний інтерес складає рубрика «Авторські розробки студентів». Тут представлено авторські комп'ютерні ігри; розробки семінарів-практикумів, занять з художньої праці, художньої літератури, свят та розваг; авторська модель дитячого майданчика; відео, фото, комп'ютерні презентації.

– Окремі рубрики сайту – «Звання, нагороди, відзнаки», «Видатні люди про педагога», «Увіковічення пам'яті».

Передбачено співпрацю з практичними працівниками дошкільних навчальних закладів, батьками вихованців у рубриці «Зворотній зв'язок».

У процесі підготовки проекту простежувалася належний рівень сформованості у майбутніх фахівців дошкільної освіти елементів загальної та професійної компетентності, зокрема: готовності до навчальної взаємодії в групі, колективі; вміння самостійно відбирати, необхідні теоретичні джерела та матеріали, аналізувати їх, виявляти продуктивні ідеї педагогіки минулого та адаптувати в сучасному дошкільлі; прагнення

до творення власного педагогічного досвіду, проєктування й реалізації власної освітньої траєкторії. Це засвідчує результативність впровадження в практику підготовки фахівців дошкільної освіти стратегій діяльнісного підходу, що забезпечує формування у студентів єдності пізнавального досвіду і досвіду перетворення.

Висновки. На основі вище викладеного можна константувати, що за своєю сутністю і змістом поняття «діяльнісний підхід» є складною багатогранною науковою проблемою, яка включає аналіз становлення, самореалізації, саморозвитку особистості людини як суб'єкта діяльності. З початку XXI століття діяльнісний підхід розглядається вченими в синтезі з компетентнісним, що привело до появи терміна «діялісно-компетентнісний підхід». Взаємозв'язок діялісного й компетентнісного підходів трактується з позиції цілісного процесу, обумовленого спільною метою та діяльністю, оскільки компетентність особистості набувається й проявляється в діяльності. Відповідно, у процесі професійно-пізнавальної діяльності, студенти набувають індивідуального досвіду, що являє собою єдність пізнавального досвіду і досвіду перетворення.

Реалізація провідних ідей концепції української нової школи, зокрема поєднання наукової та практичної складових підготовки фахівців доводить ефективність впровадження діялісної стратегії до навчання студентів. Упровадження діялісного підходу у процесі навчання (інтегрований курс «Педагогіка») уможливує твердження щодо доцільності переорієнтації навчання з традиційного засвоєння і запам'ятовування готових знань на процес їх здобування та застосування в різних формах індивідуальної та колективної професійно-навчальної діяльності; формування діялісної позиції студента. Організація освітнього процесу на діялісних засадах підвищує мотивацію студентів як суб'єктів пізнання та сприяє сформованості у майбутніх фахівців з дошкільної освіти загальної (соціальна, інформаційна, комунікативна, самоосвітня) і професійної (освітня, дидактична, рефлексивна) компетентності.

Список літератури:

1. Бех І. Теоретико-прикладний сенс компетентнісного підходу у педагогіці / Іван Дмитрович Бех // Виховання і культура. – 2009. – № 1/2(17/18). – С. 5–7.
2. Біскул В. С. Принципи та технології компетентнісного підходу до формування професійної кар'єрної компетентності студентської молоді / В. С. Біскул // Sociology. – 2016. – № 5(133). – С. 61–67. DOI: 10.15421/171610.
3. Венгловська О. А. Формування дослідницької компетентності вчителя початкової школи у процесі функціонування історико-педагогічних студій / О. А. Венгловська // Пед. науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2015. – № 2. – С. 210–218.
4. Гузій Н. В. Діялісно-орієнтовані методологічні засади педагогічного професіоналізму / Наталія Василівна Гузій // Проблеми сучасної педагогічної освіти. Серія: Педагогіка і психологія: [зб. ст.] / РВНЗ «Крим. гуманіт. ун-т». – Ялта, 2007. – Вип. 15. – С. 118–125.
5. Зимняя И. А. Ключевые компетентности как результативно-целевая основа компетентного подхода в образовании / Ирина Алексеевна Зимняя. – М.: Исслед. центр пробл. качества подгот. специалистов, 2004. – 38 с.
6. Іванюк Г. І. Діялісний підхід до навчання і виховання дітей дошкільного віку в історико-педагогічному контексті XX століття / Г. І. Іванюк, А. Д. Січкач // Пед. науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2015. – № 2. – С. 119–130.
7. Іванюк Г. І. Проблема формування дослідницької культури майбутніх магістрів з дошкільної освіти / Ганна Іванівна Іванюк // Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, 2011. – № 4 – С. 103–107.
8. Реан А. А. Психология и педагогика / А. А. Реан, И. В. Бордовская. – СПб.: Питер, 2000. – 432 с.
9. Січкач А. Д. Сучасні стратегії підготовки вихователів дітей дошкільного віку в контексті діялісного підходу / А. Д. Січкач // Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. 2017. – Вип. 32. – С. 445–452.
10. Сусь Б. А. Діялісний підхід як ефективний спосіб забезпечення дієвості знань / Б. А. Сусь, М. І. Шут // Збірник наукових праць. – 2007. – № 4. – (Педагогічні науки) – Бердянськ, 2007. – С. 5–7.

Сичкарь А.Д.

Киевский университет имени Бориса Гринченко

СТРАТЕГИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТНОГО ПОДХОДА К ПОДГОТОВКЕ СПЕЦИАЛИСТОВ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ

Аннотация

В статье по результатам теоретического анализа и изучения перспективного опыта преподавания педагогики освещены сущность деятельностного подхода к обучению студентов педагогических специальностей в образовательном процессе высшего учебного заведения. Обосновано взаимосвязь и взаимообусловленность деятельностного и компетентностного подходов общей целью и деятельностью. Раскрыто значение профессионально-познавательной деятельности студентов для приобретения индивидуального опыта как единства познавательного опыта и опыта преобразования. Определены и охарактеризованы составляющие деятельностной позиции студента в процессе обучения. Освещены пути внедрения деятельностной стратегии к обучению студентов (на примере интегрированного курса «Педагогика»); сущность и составляющие общей и профессиональной компетентности специалистов по дошкольному образованию. Представлен коллективный проект «Педагогические персоналии на фоне эпох» (цель, структура, содержательное наполнение).

Ключевые слова: деятельность, деятельностный подход, компетентностный подход, компетентности, коллективный проект, профессиональные компетентности, профессионально-учебная деятельность, субъект деятельности, специалист по дошкольному образованию.

Sichkar A.D.

Borys Grinchenko Kyiv University

STRATEGY OF ACTIVITY APPROACH TO PREPARATION SPECIALISTS OF PRESCHOOL EDUCATION

Summary

In the article, based on the results of theoretical analysis and the study of perspective teaching pedagogy experience, the essence of the activity approach to the teaching students of pedagogical specialties in the educational process in a higher educational institution is highlighted. Defined and characterized the components of the student's active position (the presence of stable learning motivation, the ability to formulate the goal and determine the ways and means of it's achievement, the possession of subject and thinking activities that allow solving educational tasks, the ability to self-control and the self-assessment of the results of educational activities). Highlighted the ways of implementation the activity strategy for the student studying during the integrated course «Pedagogy» (content modules: «Historical and pedagogical studios of Western European and Ukrainian education», «Formation and development of preschool pedagogy in the historical retrospective»); the essence and components of the general (social, informational, communicative, self-education) and professional (educational, didactic, reflexive) competence of specialists in pre-school education.

Keywords: activity, activity approach, competency approach, competence, collective project, professional competence, subject of activity, specialist in preschool education, vocational training activities.